

Nationell restaureringsplan och urbana ekosystem – dialogunderlaget

Webbinarium 24 oktober, 2025

Syfte och mål med webinariet

Berätta om förslaget gällande artikel 8 för att få en så bra dialogprocess med kloka synpunkter under oktober och november.

Efter mötet är målet att alla intresserade ska veta hur de går till väga för att delta i processen framåt.

Program

- Intro och mötesregler – räck upp handen
- Presentation av förordningen, regeringsuppdraget, artikel 8 och förslag till avgränsningar och förslag till åtgärder
- Frågestund
- Processen framåt
- Hur kan jag påverka

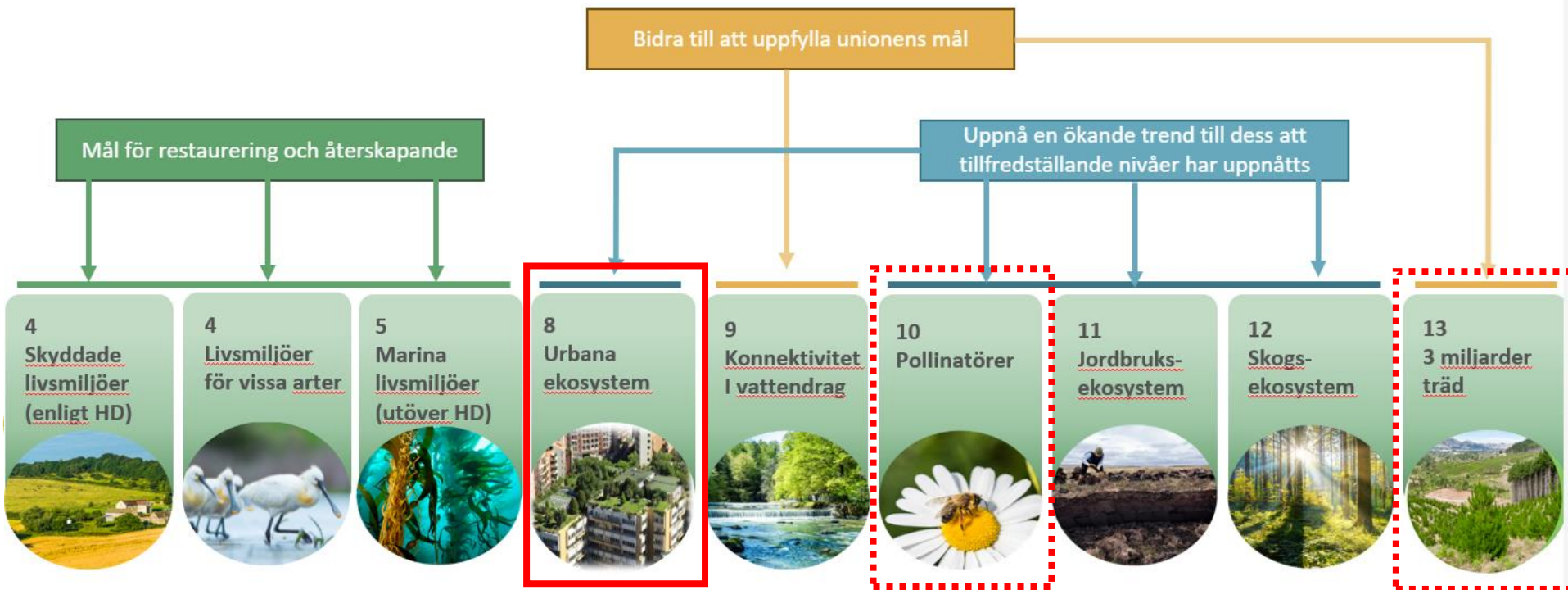
Naturrestaureringsförordningen är beslutad

Naturrestaureringsförordningen syftar till att återställa skadade ekosystem och livsmiljöer.

Det övergripande målet är få en natur som återhämtar sig, blir tålig för förändringar och rik på biologisk mångfald.

Förordningen innehåller bindande mål för alla medlemsstater, inklusive Sverige, med delmål för 2030, 2040 och 2050.

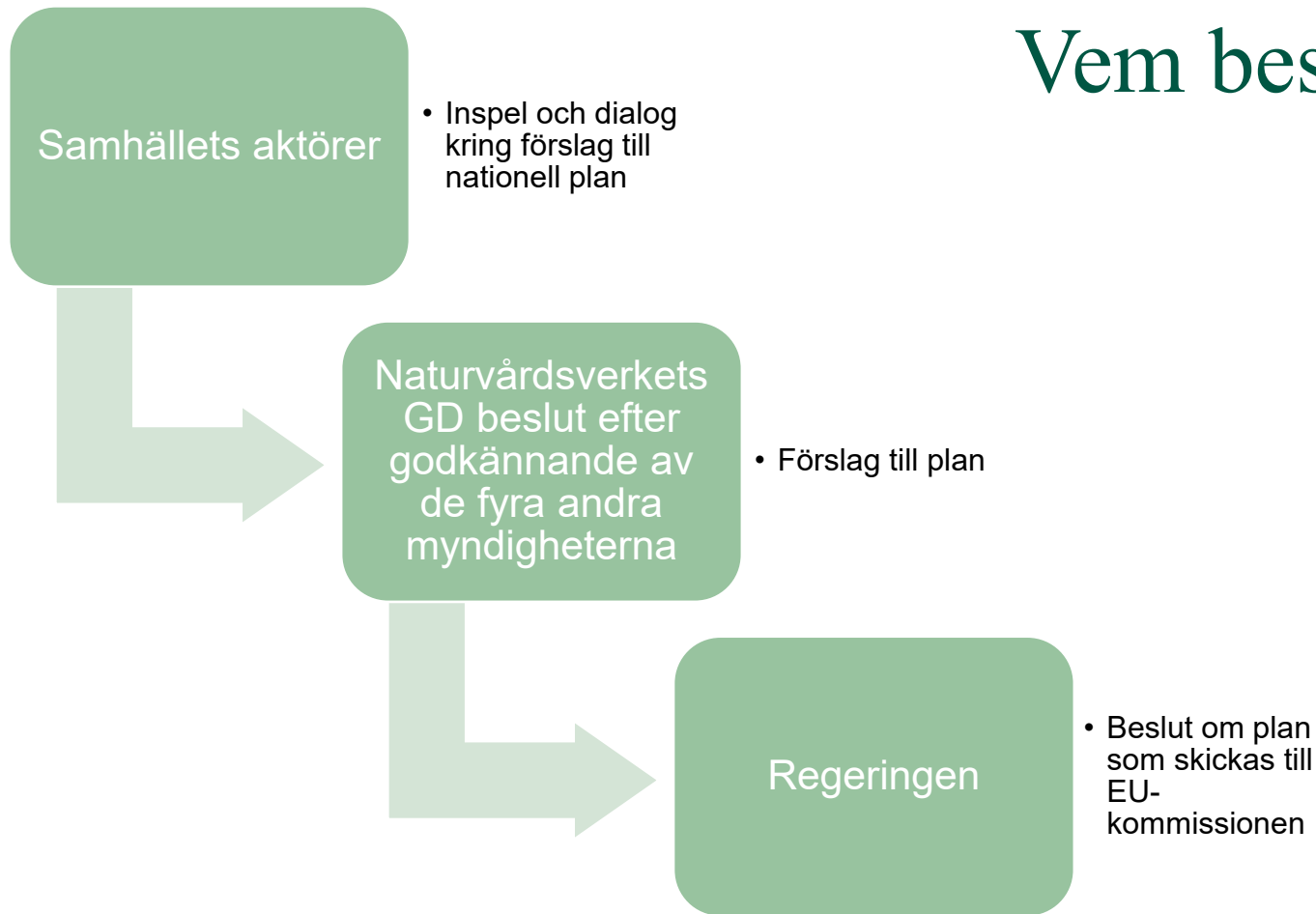
Förordningen innebär bland annat att varje medlemsstat ska ta fram en plan för hur målen ska uppfyllas.

Regeringsuppdraget

- **Myndigheterna ska ta fram ett förslag till naturrestaureringsplan och föreslå nödvändiga författningsändringar till följd av förordningen.**
- Uppdraget gavs genom en ändring av Naturvårdsverkets regleringsbrev för 2024. Uppdraget genomförs av Naturvårdsverket tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen, Jordbruksverket och Boverket.
- Förslaget ska inte medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar, i synnerhet för svenska företag, än vad som bedöms nödvändigt.
- Uppdraget ska redovisas i sin helhet senast 27 februari 2026.

Vem bestämmer?

Vi gör det tillsammans!

- Alla fem myndigheter deltar i projektledning, styrgrupp och olika delprojekt.
- 13 delprojekt
 - 7 delprojekt hanterar den nationella restaureringsplanens olika sakområden
 - 6 tvärgående funktioner för juridisk analys, delaktighet, kommunikation, miljöbedömning, konsekvensutredning och informationsförsörjning.
- Förslaget till plan tas fram i dialog där erfarenheter, kunskap och perspektiv från många aktörer är en grund för arbetet
- Delaktighet sker både på en övergripande nivå och för respektive ekosystem

Illustration: Kjell Ström

Processen

Genomförandet delas in i fyra faser som delvis kommer löpa omlott:

- 1) planera arbetet
- 2) inhämtning av kunskap om nuläge och mål
- 3) identifiering av åtgärder och analys av författningsförslag
- 4) förslag till plan och författningsförändringar.

Leverans:
27/2 2026

Dialogen är grunden för ett långsiktigt arbete

År 2027

EU-kommissionen
godkänner de nationella
restaureringsplanerna och
arbetet börjar.

2024

2027

2030

2040

2050

År 2024

Förordningen träder i kraft. RU
till myndigheterna att ta fram
förslag till plan 2024-2026.

Regeringen skickar in planen
till kommissionen 2026.

År 2030

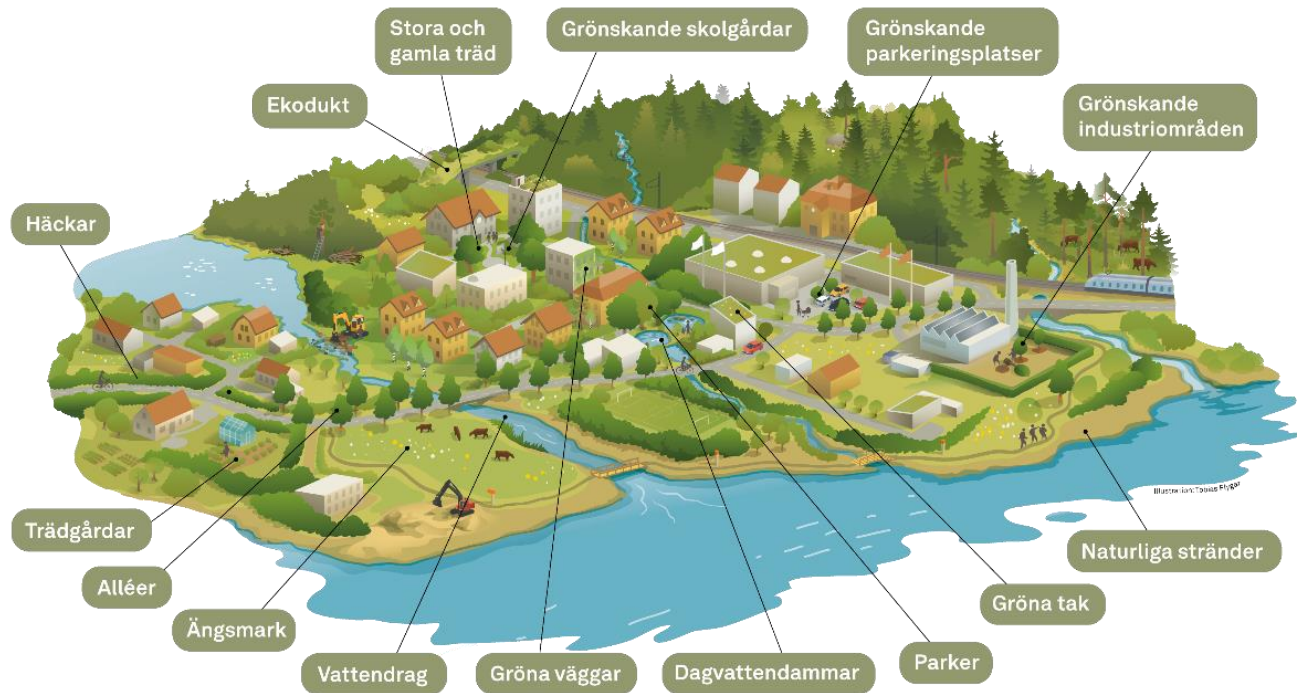
Minst 20 procent av EU:s skadade
ekosystem ska vara restaurerade.

År 2050

Alla skadade
ekosystem vara
restaurerade.

Urbana ekosystem

Alla grönytor inom
städer, mindre
städer och förorter.

Artikel 8

- Senast 2030 ska Sverige säkerställa att det inte sker någon nettoförlust av den sammanlagda nationella arealen urbana grönytor och urban trädkröntäckning i de urbana ekosystemområden.

Undantag får göras för de urbana ekosystemområden där andelen urbana grönytor överstiger 45 % och andelen urban trädkröntäckning överstiger 10 %.

- Efter 2030 ska urbana grönytor och trädäckning i urbana ekosystemområden öka tills de har nått tillfredsställande nivåer.

Den tillfredsställande nivån ska bestämmas senast 2030.
(artikel 14.5)

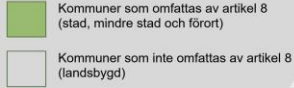
Bild: Boverket

Kommuner som omfattas av artikel 8

**Städer och mindre städer med förorter =
151 kommuner**

Sverige fastställer hur urbana
ekosystemområden avgränsas. (artikel 14.4)

Avgränsningen är viktig för uppföljning och
åtgärder

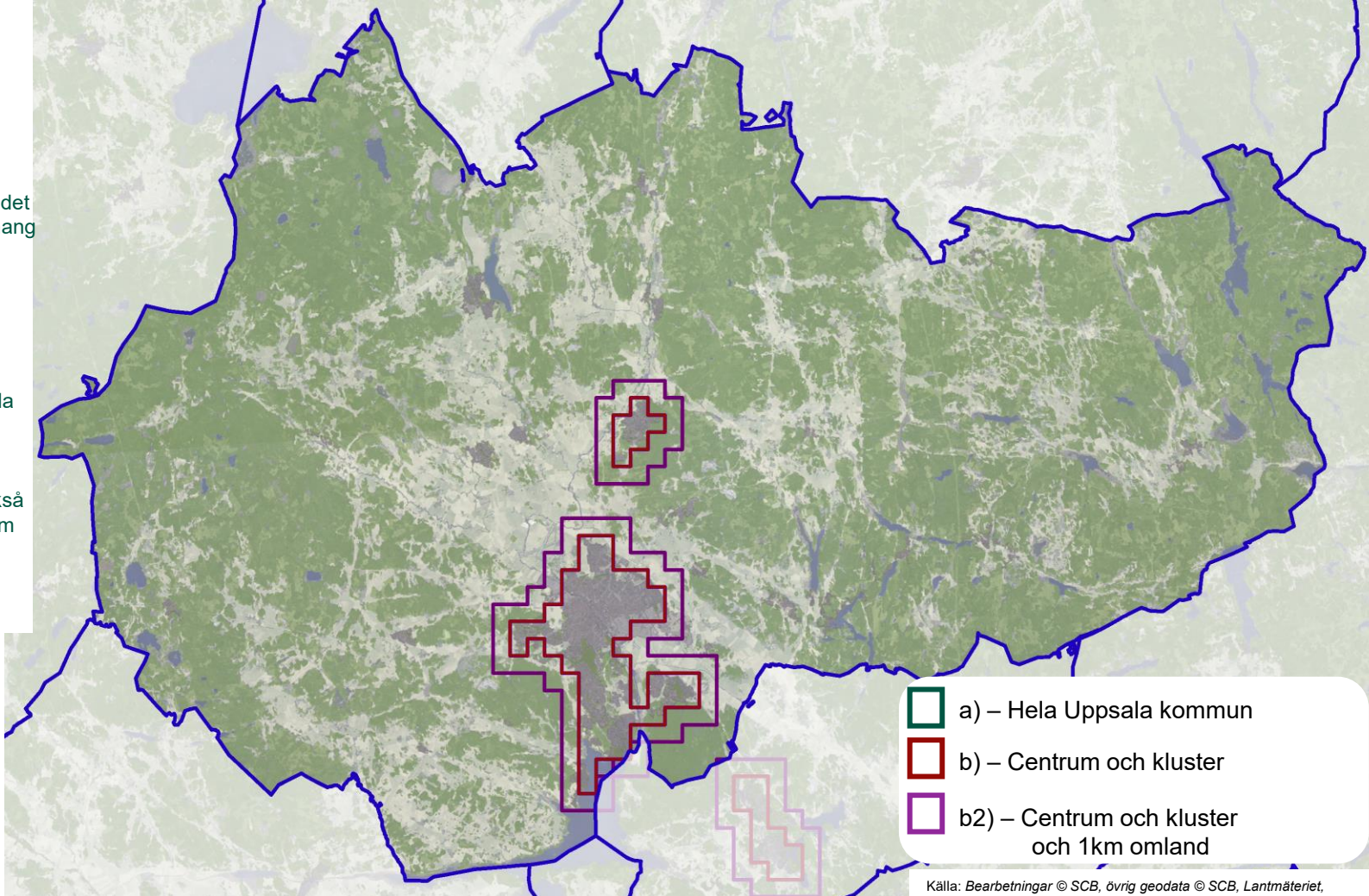

Detaljerad bild över hur de olika alternativen för redovisning av urbana ekosystemområden skulle se ut för Uppsala kommun.

Alternativ a) utgör hela Uppsala kommun, dvs det som i DEGURBA-sammanhang kallas Större städer.

Alternativ b) är de mindre tätbefolkade områdena för centrum och kluster som är Inringade och ungefärligt motsvarar tätorterna Uppsala inklusive Ultuna och Sävja samt Storvreta.

Alternativ b2) inkluderar också de stadsnära områdena inom 1 km runt de tätortsnära områdena för centrum och kluster.

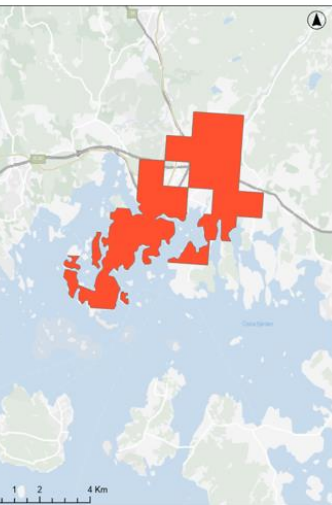

- a) – Hela Uppsala kommun
- b) – Centrum och kluster
- b2) – Centrum och kluster och 1km omland

Urbana ekosystem- områden - avgränsning

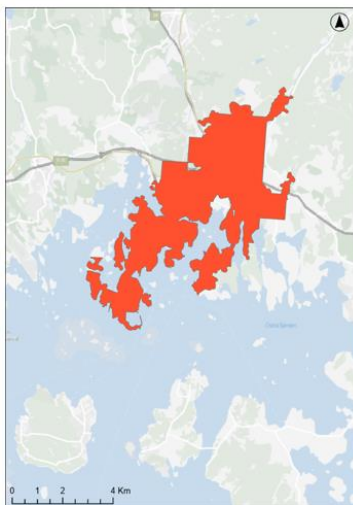
Tre alternativ:

**Urbana kluster
(blått)**

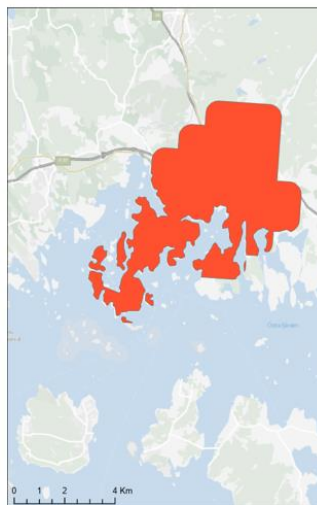
Urbana kluster

**Urbana kluster +
tätortsgräns
(rött)**

Urbana kluster + tätortsgränser

**Urbana kluster +
500m omland
(grönt)**

Urbana kluster + 500 m buffert

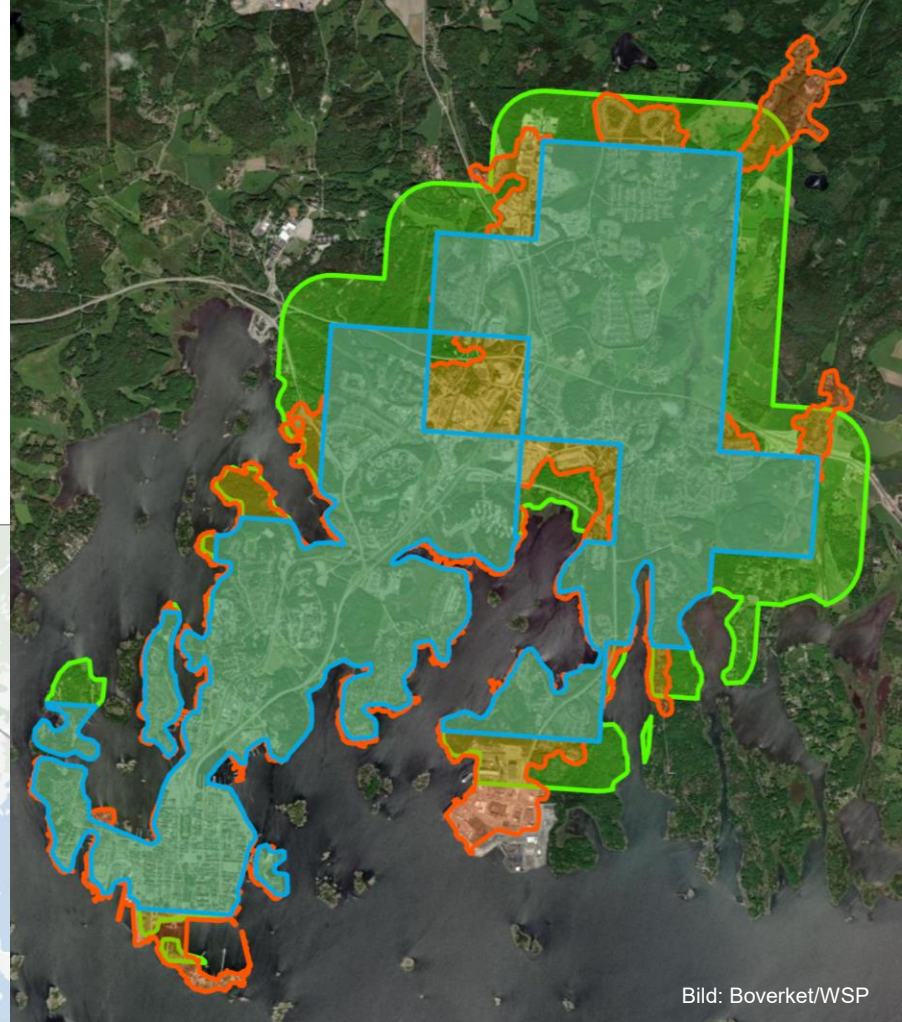

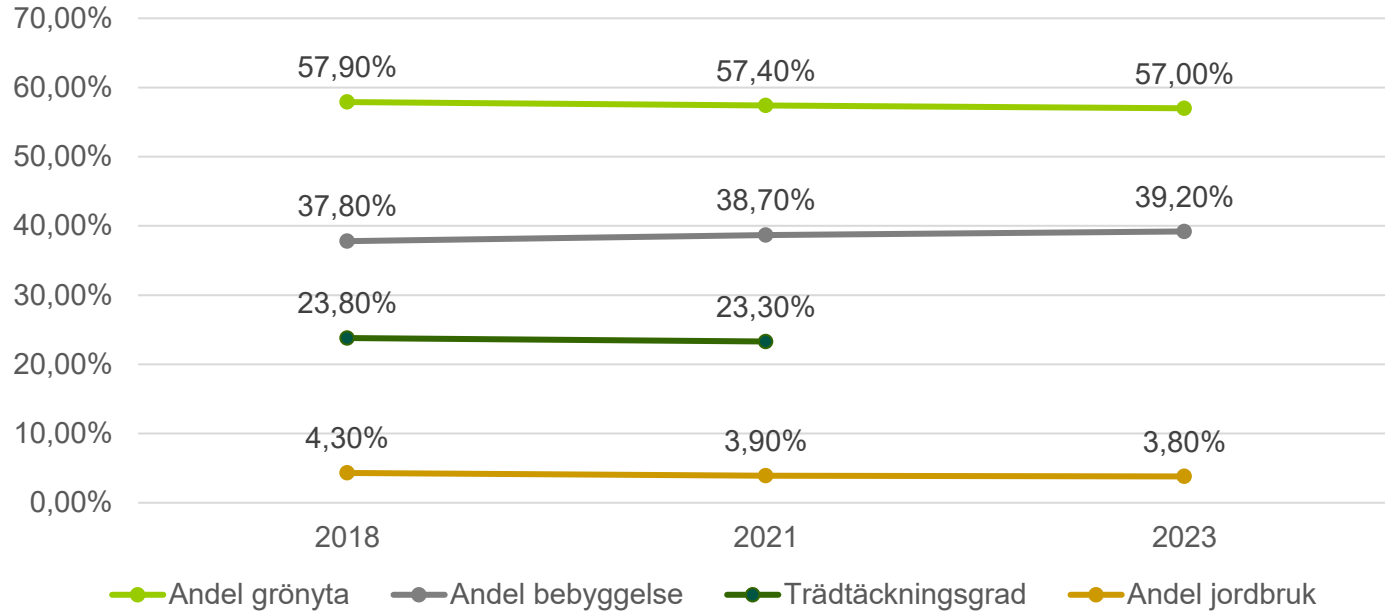
Bild: Boverket/WSP

Nulägesanalys – utmaningar och möjligheter

- Bra tillgång till urban grönyta och trädäckning i de flesta urbana kluster
- Många intressen i markanvändning - minskande grönyta och trädäckning
- Resurser och kompetens – olika förutsättningar i landet
- Brist på effektiva styrmedel
- Många olika markägare – delat ansvar
- Stort intresse för BM och EST i urbana miljöer
- Klimatförändringars effekter
- Synergier med klimatanpassning, resiliens och hälsa

Trender och utveckling

Tidsserie över andelar marktyper och trädäckning i urbana kluster

Källa: Copernicus, Corine land cover Plus Backbone; Tree cover density

Åtgärdsprinciper för urbana grönytor och trädäckning

Sammanfattning dialog 1

- Avgränsning av urbana ekosystemområden – kluster med buffertzona.
- Åtgärder som bevarar, utvecklar, ökar och kompenserar grönytor och trädkröntäckning. Mycket bra görs av både kommuner och samhällsbyggnadsaktörer. Svårast med enskilda fastighetsägare. Både morot och piska behövs!
- Viktigt att öka kvaliteten och inte bara kvantiteten på grönytorna.
- Se synergieffekter med klimatanpassning och mer hälsosamma urbana miljöer samt robusthet och beredskap.

Åtgärder – bevara grönytor och trädkrontäckning

- Stärka grönytors och grönområdets ställning i planering och byggande
- Nationellt system för ekologisk kompensation vid exploatering
- Utredda möjligheten att inrätta fler nationalstadsparker i större städer
- Stärkt skydd och skötsel av särskilt skyddsvärda träd i urbana miljöer

Åtgärder – öka grönytor och trädkrontäckning

- Allmänna råd om friytor vid bostäder och framför allt särskilda bostäder
- Utveckla befintliga statsbidrag: MSB – skydd mot naturolyckor, SGI, - bidrag för skredsäkring, förorenade områden
- Återinför och utveckla LONA som tydligt omfattar urban grönstruktur
- Nytt statsbidrag för plantering och skötsel av träd
- Nytt statsbidrag för åtgärder för att öka grönska och biologisk mångfald i urbana ekosystemområden

Grundläggande informativa åtgärder och styrmedel

- Vägledning om gröna verktyg
- Kunskapspaket Gröna värden och gröna lösningar
- Vägledning för att stärka urbana ekosystem i fysisk planering
- Indikatorbaserad uppföljning
- Digitalt trädregister
- Kommunala (eller regionala) gröncoacher
- Samrådsforum grönytor, nyttor och biologisk mångfald

Ett långsiktigt arbete

År 2027

EU-kommissionen
godkänner nationella
restaureringsplanerna och
arbetet börjar.

2024

2027

2030

2040

2050

År 2024

Förordningen träder i kraft. RU
till myndigheterna att ta fram
förslag till plan 2024-2026.
Regeringen skickar in planen
till kommissionen 2026.

År 2030

Minst 20 procent
av EU:s skadade
ekosystem ska
vara restaurerade.

År 2040

År 2050

Alla skadade
ekosystem vara
restaurerade.

Dialog om artikel 8

- Kontinuerlig kommunikation via boverket.se med frågor och svar och mejl via nrf@boverket.se
- Dialoggrupp - kommuner, regioner, Sveriges kommuner och regioner (SKR), länsstyrelsen och andra aktörer så som branschorganisationer för fastighetsägare, bostadsbolag och byggaktörer.
- Webbenkät på Naturvårdsverkets webbplats [Lämna synpunkter på dialogunderlag – förslag till nationell plan för naturrestaurering](#)

Dialoggrupp artikel 8 – samhällets aktörer

Kommuner och regioner

Eskilstuna kommun

Göteborgs kommun

Lomma kommun

Luleå kommun

Lunds kommun

Malmö kommun

Östersunds kommun

Region Skåne

Region Stockholm

Stockholm Stad

Umeå kommun

Upplands Väsby kommun

Region Halland

Länsstyrelser

Länsstyrelsen Norrbotten

Länsstyrelsen Östergötland

Forskare

Göteborgs Universitet

SLU

KSLA

Intresse- och branschorganisationer

SKR

Sveriges Hembygdsförbund

WWF

Sveriges Trädförening

Byggföretagarna

Föreningen fastighetsägarna

Sveriges Allmännyttan

Näringsliv

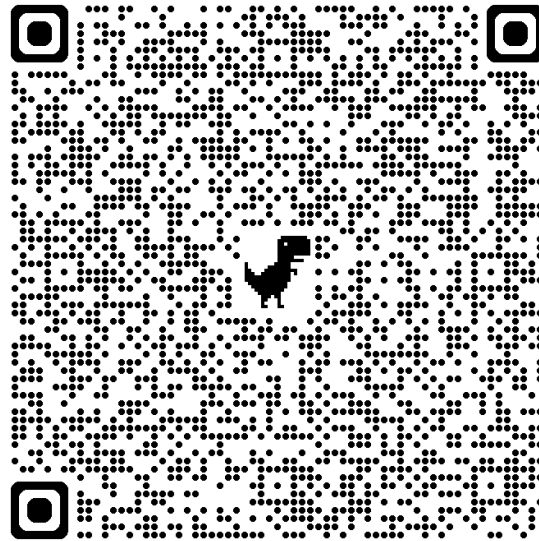
Riksbyggen

Ekologigruppen

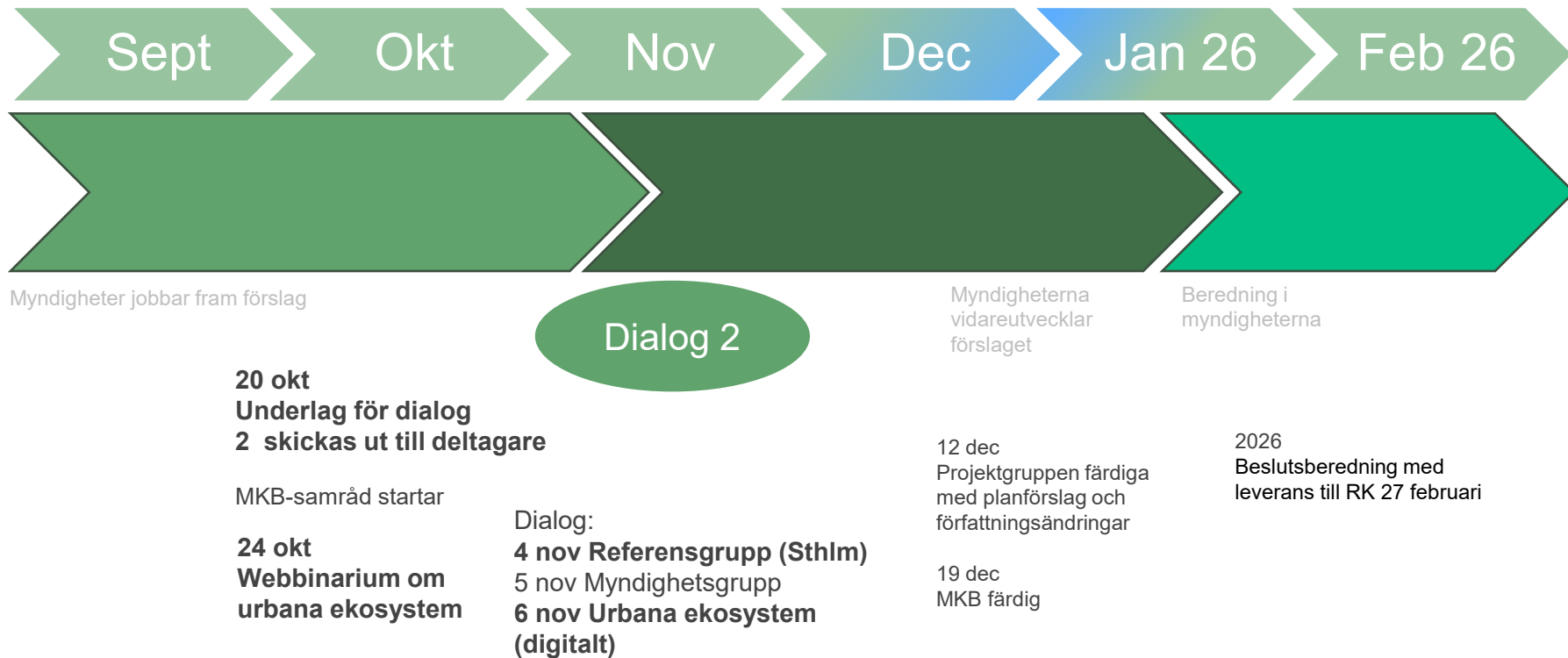
Frågeställningar under dialog 2

- Är det någon åtgärd du saknar för att nå målen? Vilken?
- Hur kan åtgärdsförslagen utvecklas/förbättras för att nå målen?
- Vilka är de viktigaste konsekvenserna av åtgärderna? Hur kan de utvecklas?
- Är något otydligt i underlaget?
- Vilket av alternativen för avgränsning av urbana ekosystemområden skapar bäst förutsättningar för att bevara och öka grönytor och trädkröntäckning?

Lämna inspel här:

Frågestund

Tack!

[Naturrestaurering – Boverket](#)

Information, frågor & svar, mejl via
nrf@boverket.se

Agata Bar-Nilsson
Agata.Barnilsson@boverket.se